

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Feloldó szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELOLDÓ SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewitz-ter 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerintünk

A városi pénztárak reformja.

A belügyminiszteriumban érdekes reform készül a vidéki városok pénzügyeinek egységes rendezése érdekében. Egy beavatott miniszteri tisztviselő erről a reformról a következőket mondta: — A vidéki városok pénzügyi helyzete súlyosan megrendült. A vidéki városok erejükön felül költségtértek, a beruházásokat gyors tempóban végezték és annyira megterheltek a költségvetésüket, hogy az egyensúlyt csak kölcsönökkel képesek fenntartani.

— Azt látjuk, hogy a bevételeket, vagyis jobban mondva az adókat egyáltalán nem, vagy csak igen csekély mérvben emelték. Ez azért van így, mert a közterheket nem is lehetett felemelni. A lakosság jóléte nem szaporodott, vagyis az általános vagyonszerzés nem tartott lépést a város vezetőségének tevékenységével. A magyar városoknak nemcsak a pénzügyi, de a számadásai is a legrendezetlenebb állapotban vannak. Amíg egy magánvállalat minden évben, vagy félévben közzéteszi vagyoni státuszát és zárszámadásait, addig a városok ilyen dolgokkal egyáltalán nem törődnek. Nincsen olyan matematikus a világon, aki egyenlő mélyen magyar város össze-vissza készült számadásaitban rendet tudna teremteni.

— Ez a visszás állapot már a kormányban is szemtől szembe és a belügyminiszteriumban foglalkoznak is a városok pénzügyi adminisztrációjának a reformjával.

— Ez a reform szintén az államosítás jegyében született és az a mottója, hogy az egyes pénzügyigazgatóságok területén fekvő városok pénzügyi ügykezelésére ellenőrző joga lesz a pénzügyigazgatóságnak, így tehát a pénzügyigazgatóság a reform után mintegy különítménye lesz majd a városi főszámvételezés és a pénztár, de anélkül mégis, hogy kivonatnék a város rendelkezése alól.

— A kormány előtt az volt kérdés, a mit kell tenni, hogy városok pénzügyei valamiképp szennáltsanak, anélkül, hogy a városok autonómiája korlátozandó volna. Lassabb tempóban kivégezni a beruházásokat s az adminisztráció minden ágába a legszigorubb takarékoskosságot kell belevinni.

Eddig a »beavatott« miniszteri tisztviselő elmékedése, a miből kitűnik, hogy roham léptekkel viszi a kormány az országnak minden intézményét az államosítás felé. Mindenképpen az államosítás hasznát s jólétét erejét akarják Tiszáék igazolni. De aztán mi-

csoda nyakatekert és valóllan okoskodásokkal és állításokkal. Milyen hamis okoskodás, a mit a mi »beavatottunk« is regél: „Hogy a vidéki városok a beruházásokat gyors tempóban végezték s ez az oka a városok teljes elszegényedésének. Eddig mindenki, még a miniszterium is azon panaszkodik mi nálunk is, hogy nagyon is krajcároskodunk és még a legégetőbb intézményeinket sem akarjuk nyélbe ütni. Tanu erre az egész Makó városa és még arra is hogy erőnkön felül erőszakolják ránk az óriási összegeket igénylő befektetéseket, szóval nem költségtérünk, még sincs pénzünk s így van ezzel minden vidéki város.

Ne az államosítási törekvéseket hajszolják hát Tiszáék, hanem inkább arra gondoljanak, hogy miért vagyunk vagyoniilag ennyire tehetetlenek még a krajcároskodás mellett is? Erre keressen a kormány gyógyítást. Mert az államosítás nem fog e téren se gyógyítani, hanem még inkább rontani.

Milyen a mungó törvénygyártás?

Hogyan rontották el az esküdt-széki törvényt. — A főrendiház visszaküldi azt a szépségesen meggyártott törvényt a képviselőháznak.

A képviselőház már hetekkel ezelőtt letárgyalta az esküdtzéki javaslatot, mindeztideig ismeretlen volt annak az oka, hogy miért nem tárgyalta le már a főrendiház is. Az alábbiakban elmondjuk a késelelem feltűnést keltő magyarázatát, amely jellemző világosságot vet a kormány mostani törvényhozási módszerére.

A képviselőház a maga idejében annak rendje és módja szerint átküldötte az esküdtzéki javaslatot a főrendiháznak „alkotmányos letárgyalás és hozzájárulás végett“. A javaslatnak a főrendiház közjogi és törvénykezési bizottsága elé kellett volna kerülni, hogy azután a főrendiház plénumában is elintézését nyerhessen. Mielőtt azonban a javaslat főrendiházi útját megkezdhetné volna, a főrendiház jogászai rájöttek a javaslatnak egy kiáltó hibájára. Megállapították ugyanis, hogy az esküdtzéki javaslat egyik fontos részében már nem létező törvényszakaszokra hivatkozik.

Az esküdtzéki javaslat 27. §-a így kezdődik:

„A bűnvádi perrendtartás 426. §-ának 1. pontja értelmében semmisségi panasznak a bűnvádi

perrendtartás 384. és 305. §§-ában meghatározott és meg a következő semmisségi okok alapján van helye...“

Ezután ez a szakasz felsorol egy csomó újabb semmisségi okot is, mit se tudván arról, hogy a bűnvádi perrendtartás 426. §-ára történt hivatkozása merőben helytelen és érvénytelen, mert az 1907. évi XVIII. törvényclikk, amely a bűnvádi perrendtartás módosításáról szól, a bűnvádi perrendtartás 426. §-át érvényen kívül helyezte. Az esküdtzéki javaslat tehát annak megállapításakor, hogy semmisségi panasznak milyen esetekben van helye, egy olyan szakaszra hivatkozik, amely már nem élő jogszabály, hanem csak törvénykezési emlék.

A főrendiház jogászai megütö-zéssel állapították meg az igazságügyi kormányzatnak ezt a törvényalkotási gondatlanságát, a mely teljes föllfordulást teremtene a törvény kezébe a törvényjavaslatnak ezt a nagy botlását tudomására is hozták a kormányzatnak azzal, hogy a főrendiház ilyen jogzavar előidézéséhez a maga részéről semmi körülmények között nem járul hozzá. Olyan esetekben, amikor a főrendiháznak érdemleges kifogásai vannak, valamely törvényjavaslatnál szemben, azt az eljárást szokták követni, hogy a törvényjavaslatot a kívánt preparáció megjelése végett visszaküldi a képviselőháznak. A főrendiház most is ezt fogja cselekedni.

A törvényjavaslat hibájának ez a leleplezése a kormány körében nagyon kínos benyomást tett. Különösen gróf Tisza István nagyon haragudott a gondatlan törvénykészítés miatt. Az egész hibáért Bernolák Nándor táblabíró, az igazságügyminiszterium kodifikátorát tették felelőssé és azt mondták, hogy Bernoláknak más szerepkörre való áthelyezése nem maradhat el. A törvényjavaslat felelős szerkesztője természetesen nem Bernolák, hanem az igazságügyminiszter és így elsősorban neki is kell viselnie a felelősséget. A kormány egyébként már bele nyugodott abba, hogy a csunya hiba kijavítása végett a törvényjavaslat visszaküldjön a képviselőház elé.

Ehhez képest az a terv, hogy az esküdtzéki javaslatot a sajtójavaslattal együtt fogja a főrendiház letárgyalni.

Az ügyvédi kamarák és jogásztestületek, amelyek annyira meg rőttek a mostani kormány törvényalkotási módját, nagyon hamar igazolva vannak. Az ilyenféle törvénygyártás bizony nem méltó még a mostani kormány jogászaihoz sem.

Községi képviselőválasztások.

A függetlenségi és 48-as párt győzelme Battonyán. A magyarbánságiak sereglme.

Győzött az ellenzék országszerte.

A vármegye községeiben most folynak a képviselőválasztások, mely alkalomból örömmel közölhetjük, hogy a legtöbb községben a függetlenségi és 48-as párt fényes győzelmet aratott.

Különösen szép győzelmet aratott a függetlenségi párt Battonyán a szombaton megejtett községi képviselőválasztások alkalmával. A megválasztott képviselők csaknem mindegyike a függetlenségi párthoz tartozik.

A battonyai választás eredménye különben a következő:

Az I. kerületben megválasztottak rendes tagokul 6 évre Fodor István 276, Baur János 271, Orbán Ferenc 267, 3 évre: Gazsi János 263, Kocsán István 250, Póttagokul: Árvai János 264, Párász Károly 263, Panakla János 255 szavazattal.

A II. kerületben rendes tagokul 6 évre: Zámbari Péter 158, G. Tóth Mátyás 173, 3 évre: Halász Mihály 131. Póttagokul: Gajdos Mihály 156, F. Kis János 94, Rózen Sándor 94 szavazattal.

A III. kerületben rendes tagokul: Forgács Lajos 125, Győri Zsigmond 119, Kosnyik András 109. Póttagokul: Oszlár Mihály 112, Oszlár Lajos 110 szavazattal.

A IV. kerületben rendes tagokul: Lung Péra 244, Makhajda János 236, Timotity Próka 178, Roczkó Koszta 136, Póttagokul: Farkas Traján 247, Tyuroszi Koszta 176 szavazattal.

Ugyanitt említjük meg, hogy Magyarbánságban a községi képviselőválasztás alkalmával a függetlenségi érzelmű poigárok nem szavaztak.

Nem szavaztak pedig azért, mert a Tisza István-féle rendszerhez híven súlyos sérelem esett rajtuk.

A függetlenségi szavazókugyanis az özvagyasszonyoktól s jogi személyektől nyert meghatalmazásait akkor akarták átadni a választási einöknök, mikor ez a választás helyére megérkezett. Ez pedig a választás napján csak délelőtt fél 9 órakor volt, holott a meghívólevelek a választásnak 9 órai kezdete előtt legalább egy órával adandók át. E miatt a főszolgabíró nem fogadta el a meghatalmazásokat, e miatt való

felháborodásban nem szavazott egyetlen függetlenségi választó se.

A dolog ez ügyben úgy áll, hogy nem a függetlenségi választók nem tettek eleget a törvény követelményeinek, hanem a főszolgabíró azzal, hogy csak fél kilenckor érkezett meg, nem pedig olyan időben, hogy 9 óra előtt még több mint egy órájok lett volna a választóknak a meghatalmazások beadására.

Mert ha a törvény megköveteli, hogy 9 óra előtt legalább egy órával beadják a meghatalmazásokat, ebből nyilvánvalóan az is következik, hogy a választási elnökek legalább egy órával 9 előtt már ott is kell lennie a választási helyen, hogy a választók neki át is adhassák a meghatalmazásokat. Különben éppen így is rendelti ezt egyik belügyminiszteri rendelet is.

A főszolgabíró törvényellenes eljárása miatt a választás megsemmisítése iránt felebbezést adtak be a magyarbányai bírósághoz.

Ha jognak és törvénynek van még valami ereje ebben az országban, meg is kell ezt a választást semmisíteni. De a Tiszsa-rendszer alatt könnyen megeshetik, hogy még ezt az eljárást is helyesnek fogadják el.

Tegnap, vasárnap voltak az ország nagyobb városaiban a törvény értelmében előírt törvényhatósági bizottsági tagválasztások. Eddig csak néhány nagyobb városból jöttek jelentések a községi képviselőválasztások eredményéről, amelyből azonban kitűnik az ellenzék győzelme.

Igy Kassán 27 bizottsági tagság üresedett meg. A huszonhét hely közül tizenegyet az ellenzék, tizenhárom pedig a munkapárt nyert el. Az ellenzékiek közül a függetlenségi párt és az alkotmánypárt fiz mandátumot kapott, beválasztottak ezen kívül pedig három pártokivüli függetlenségi és egy szocialisták. Érdekes, hogy a szocialista párt most lesz először képviselve a kassai város képviselő testületben.

Hódmezővásárhely II. és V. kerületében tegnap voltak a törvényhatósági bizottsági választások két-két megüresedett tagsági helyre. Mind a négy helyre a függetlenségi párt jelöltjét választották meg. A II. kerületben Horovitz Mór vendéglős és Dózsa Péter gazdálkodó, az ötödikben Nagy István és Bodrogi Bálint gazdálkodó kapott nagy többséget. A győzelmes párt este lakomát tartott, melyen Kun Béla, a város képviselője mondott beszédet.

Székesfehérvár törvényhatósági bizottságába szombaton huszonöt tagot választottak. Ezek közül nyolcan voltak, akik a munkapárt-hoz tartoztak, tizenheten pedig ellenzékiek. A mostani választáson tíz munkapárti és tizenöt ellenzéki jelöltet választottak meg.

Sürgős figyelmeztetés!

Ha illatszer, piperezsappan, kozmetikai, arc- és kézápolási, háztartási, hajápolási és általában mindenféle a kozmetikába vágó cikkeket a legjobbat a legjobbakat olcsóbban a legolcsóbbnál akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent „ILLATSZER ÉS HÁZTARTÁSI ÉRTESÍTŐNKET” melyet ingyen és bérmentve küld:

„HEZ” illatszer- és háztartási cikkek szaküzlete nagyban és kicsinyben Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7 sz.

Gyilkos támadás a kevermési határban.

Egy részeg társaság félholtra verte a vizesi csárdást meg a feleségét.

Véres merényletről értesít bennünket kevermési tudósítónk. Egy részeg társaság minden ok nélkül neki esett a vizesi csárdásnak s véresre vertek, mikor pedig a korcsmáros felesége, férje segítségére ment, a részeg emberek neki estek a védtelen asszonynak s azt is félholtra verték. A szerencsétlen házaspárt eszméletlen állapotban találták meg arra járó emberek, akik életre keltették őket s most nagybeteg fekszenek. A véres merényletről tudósításunk a következő:

A kevermési határban fekszik a vizesi pusztá, melyen régóta jóforgalmu csárda van. A csárda vendéglőse Kovács István volt, aki nagy buzgalommal szolgálta a vendégeket.

Tegnap is várta Kovács a vendégeket, el is jöttek, de bizony nem volt abban köszönet. Ugy négy óra tájban berontottak a csárdába a kisvári Szabók. Régi híres verekedő familia tagjai. Most is 5-en jöttek be a csárdába, Szabó Pál, György Mihály, Ádám és József.

„Bort ide a kutyafáját” üvöltötte a legidősebb s ezzel elyat ütött az asztalra, hogy kettéreped a deszkája.

A vendéglős csitítani kezdte a vendégeket, akik erre azzal feleltek, hogy neki estek a vendéglősnek, ütni verni kezdték. A vendéglős jajveszékeini kezdett, mire kihorant az asszony a söntésből, hogy megvédelmezze férjét, ámde a brutális legények erre neki estek az asszonynak is, s úgy a férjét mint az asszonyt addig verték, míg mindketten eszméletlenül el nem terültek a földre.

Ezután a bestiális legények előhúzták bicskáikat s azzal véresre szurkálták a szerencsétlen házaspárt, majd pedig mindent összetörve eltávoztak a korcsmából.

A csuful összevert házaspárt arra járók találták meg, eszméletre térítették őket. Mindketten súlyos betegek s hetekbe telik még felgyógyulniuk. A brutális vendégek ellen megindult az eljárás.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár december 9 kedd Róm. kath. Leokádia sz. vt, Protestáns Estike Görög orosz november 26 Nikon Nap kel 7 óra 36 percekor nyugszik 4 óra 07 percekor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Változóköny idő várható, lényegtelen hőváltozással és sok helyütt csapadékkal. Sürgönyprognózis: Változóköny, hűvös, sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet 4-8 C.

- A közigazgatási bizottság ülése. Csanádvármegye közigazgatási bizottsága szerdén a hó 10-én tartja rendes havi ülését.

- A hagymaszövetkezet felszámolása. Hosszas huza-vona után a makói hagymakeresztek szövetkezetének a közgyűlése tegnap

egyhangulag kimondotta a felszámolást. Felszámolókat nem választottak, hanem kimondták, hogy ezek kinevezésére a törvényeseket kéri fel. - Ilyenformán e jobb sorsra érdemes, de lelkiismeretlen üzletvezetés folytán tönkrement intézménynek az ügye most már arra az utra jutott, melyen - ha hozzáértő és komoly gondolkodásu s jóindulatú egyének lesznek a felszámolók - minden nagyobb bonyadalom és rázkódítás nélkül átessék a bajon a makói kertészek a része, mely üzletre szívesen érdekelve van e felszámolásba került szövetkezettel.

- Bizalom a polgármesternek. Abból az alkalomból, hogy egyik helybeli lap *Galambos* Ignác dr. polgármestert indokolatlan támadásban részesítette, a város képviselőtestületének zöme szép módon akarta a polgármesterrel szemben bizalmát nyilvánítani. A város képviselői közül 125 aláírással rendkívüli közgyűlést akartak egybehívni, hogy ott adjanak kifejezést a polgármester iránti bizalmuknak. A 125 aláírással ellátott ívet ma délelőtt Nagy Imre István vezetésével 40 tagu küldöttség adta át a polgármesternek, ki szerényen kitért a demonstrálás elől. Magköszönte a képviselőknek bizalmát és lebeszélte őket arról, hogy vele szemben bizalmuknak rendkívüli közgyűlésen adjanak kifejezést.

- A kórházi bizottság ülése. Csanádvármegye kórházi bizottsága ma ülést tartott, melyen a kórház szükségleteinek beszerzése felett tanácskoztak.

- A város csatornázása. Dózsa Imre dr. városi képviselő nagyon fontoságu indítványt adott ma be a városhoz. Dózsa a város csatornázását célozza indítványával, valamint a város vizellátására vonatkozólag tett indítványt, hogy az ártezi kutak vizét maga a város vezettebbe a házakba. Mindkét indítvány nagy fontossággal bír városunk fejlődésére. Kár azonban, hogy Dózsa Imre indítványát igen későn adta be. A tanács már nem foglalkozhatott vele és nem készíthette elő a holnapi közgyűlésre.

- Az igási ut hasznosítása. Tudvalevő dolog, hogy az igási ut oly széles hogy ha annak a felét elvonnák, még akkor is nagyon elegendő volna a közlekedés lebonyolítására. Ebből a körülményből kiindulva Szűcs József és Bálint János városi képviselők ma indítványt adtak be a közgyűléshez, mellyel arra céloznak, hogy az igási utnak az a része, mely nem szükséges a közlekedésre, adassék el az utmenti földtulajdonosoknak. A beadott indítvány életrevalóságát senki sem tagadhatta, de úgy tudjuk, hogy a Rényi féle képviselőválasztás idején ezt az utat a vármegye felvette a törvényhatósági utak hálózatába, így azzal a város nem rendelkezik. De meglehet az is, hogy a vármegye szívesen vissza engedi az akkor kortesfogásból átvett utat, mert hiszen az ígért kikövezésből úgy sem lett semmi. Most azonban, ha a város valóban eladhatná az uttest bizonyos részét, csaknem olyan összeget kapna, miből a megmaradt utrészt kikövezhetné.

- Nincs szabadjegy. A kormány, mely a sajtó megrendszabályozásában utazik mostanság: legújabb elhatározta, hogy az újságírói

szabadjegyeket megszünteti. Ezzel az újságok ellenőrző munkáját akarja még inkább megnehezíteni. Újságírók mulatságosan fogják fel a kormánynak ezt a legújabb „nemzetmentő” kísérletét. Az új „rend” különben sem érinti súlyosan a lapokat, mert eddig is a kiadott újságírói szabadjegyek csak is munkapárti kortesek és munkapárti lapok, főként pedig munkapárti lapkiadók élvezték.

- Rendelet a gyógyszereszeknek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet küldött a vármegyehez, amely a gyógyszereszeknek szól s amelyben arra kötelezi őket, hogy gyakornokaikat és segédeiket nyolc nap alatt kötelesek bejelenteni a vármegye első tisztviselőjénél. A bejelentést elmulasztók száz korona büntetéssel sújthatók.

- Biztosítási család. Zsirus János kunágotai gazdának egy kis pénzmagra lett volna szüksége. Ebben a szűk világban hol keresse a pénzt, ott ahol a legjobban a biztosító társaságoknál. Felgyűjtötte a szalmakazlát, ámde rajta vesztett, mert biztosítási csaláért perbe fogtak s ugyancsak elverik rajta a port.

- Királyi fenségek. Holnap, kedden este a makói Uránia színházban a „Királyi fenségek” című nagyhatásos két felvonásos dráma kerül színre. A holnap esti előadáson a megrázó drámán kívül még néhány valóban kellemes szórakozást ígérő darab is van műsoron, melyek mindegyike megérdemli, hogy minél többen megnézzék.

- Az oláh béres panasza. Pánteneken a battonyai csendőrmester Szagedről jövet, meglátott a vonaton egy 13-14 éves gyereket, aki félve tekintgetett jobbra balra. Megkérdezte mi baja. S a kis fiú Peko Salamon bevallotta, hogy szökik Makóról a gazdájától Kiss Sándortól, aki állítólag rosszul bánt vele. Elmondta, hogy Marosilyére akar menni, odaválo. Battonyán leszállították a vonatról s visszaioloncolták régi gazdájához.

- Bieszkázó legény. Földeákon tegnap véres bieszkázás történt. Fejes György a bálban találkozott régi haragosával Szentesi Jánossal. A két legény összeszóllalkozott, majd Fejes előrántotta eszmaszárából a bieszkát s avval mellbe szurta Szentest, ki eszméletlenül esett össze. A szurkáló legényt letartoztatták, a súlyosan sérült legényt lakásán ápolják.

- Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Martonosi Imre Szabó Máriaival. Házasságot kötöttek: Török Sándor Tarnai Rozálával. Fszekas Sándor Barta Máriaival. Elhaltak: Szalai János 19 éves, Mogyorósi Ilona öz. Belcznai Péterné 83 éves korában.

- Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mim” férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Portó 30 fillér.

„HEZ”, Budapest, VIII. Kőfaragó-utca 7. Diszkrét szétküldés.

Kiadó lakás

Egy padolt szobából, konyha, éléskamra és fasszínből álló lakás kiadó és azonnal átvevő. Cim a kiadóhivatalban.

A MAKÓI PIACRÓL.

Szesélyes a hagymapiac.

Változatlan árakkal indult meg a vasárnapi piac, melynek különben is csekély forgalma volt. Nagyobb élénkség csak a hagymapiacra uralkodott, ahol élénken tárgyalták azt a sajátságos körülményt, hogy míg a makói piacon rohamosan, piacról-piacra emelkednek az árak, addig a külföld teljesen értéketlen marad a makói árkövetelések iránt s nem igen adja meg a makóiak által követelt árakat.

A buzapiac teljesen változatlan volt. Budapesten 22 koronát, Makón 20 koronát fizettek a buza métermázsájáért.

A kukoricauszóra már megint kezdő fölötögetni fejt a makói piacon s pedig eredményesen. A vasárnapi piacon a makói és budapesti árak között teljes egykorona volt a különbség a makói fogyasztók rovására. Makón 12 koronát fizettek tegnap a kukorica métermázsájáért, míg Budapesten csak 41 koronát. Mi ez ha nem a legszemérmelenebb uszóra, a mely ha jól sejtjük, rövidesen ismét virágozni fog a makói piacon, ha csak idejekorán elejét nem veszik hatósági intézkedéssel.

A hagymapiac élénk volt, habár a keresztek legnagyobb része tartózkodik az eladástól. Jobb árakat várnak. A vasárnapi árak a következők voltak: Vöröshagymáért 8,50-9 koronát. Fokhagymáért 50 koronát, dughagymáért pedig 30 koronát fizettek métermázsánként.

Pénzt kutya vagy meghalsz.

Rablógyilkosság 52 koronáért.

Kegyetlen rablógyilkosság tartja izgalomban Hajduböszörmény község lakosságát. Szilágyi Imre 63 éves gazdálkodó egyedül élt a városvegi házában. Hozzá tartozói, családja nem voltak s csupán egy öreg gazdasszonyt tartott. Szilágyi tegnap este régi szokásához híven korán nyugovóra tért.

Ugy éjfél felé kutyaugatásra ébredt fel. Nyugtaltatja sejtve, kiment az udvarra, azonban alig nézett körül a sötétben, egy alak ugrott

elője és bottal föbe sújtotta az öreg embert.

A szerencsétlennek még volt annyi ereje, hogy visszazaladt a lakásba és belülről elrejtette az ajtót. A rabló azonban utána ment, betörté az ajtót és Szilágyit fojtogatni kezdte.

— Pénzt, kutya, mert meghalsz! — ordította folyton az öreg fölébe, aki mindig csak azt hajlogatta, hogy nincs pénze itthon.

A rabló, akinek az arca be volt kormozva, hogy föl ne lehessen ismerni, erre még két hatalmas csapást mért Szilágyi fejére, aki tört koponyával összeesett, azután talált mintegy 52 koronát elrabolva, megszökött. Szilágyit másnap reggel holtan találták meg. A rablógyilkost a csendőrség keresi.

IRODALOM.

A nyugat. *Ignotus, Ady Endre és Fenyő Músa* szerkesztésében megjelent szépirodalmi folyóirat 1913. évi december hó 1-ik 23-iki száma a közelebbi igen érdekes tartalommal jelent meg. *Tartalom:* Babits Mihály: Két s. ent. Lányi Sarolta: Versek. Réti Ödön: Sötét vizeken (Novella.) Laczkó Géza: Német ma-zing, török áfum (Regény XXIII.) György Mátyas: Kínai szimbólumok (Versek.) Felekny Géza: Munkácsy színei. Möriz Szigmond: N mezis (Novella. Vege.) Füst Milán: Karneval (Vers.) Ignotus: A politika mögöl. Lehel Mária: rajza. Ady Endre: Versek. *Figyelők:* Ady Endre: Kiss József ünnepén. Kosztolányi Dezső: Két színházi este. Balint Aladár: A Múcsarnok téli tárlata. Lengyel Géza: Rippl Rónai ötven rajza. Bárdos Arthur: Jegyzetek az új művészetről. Ady Endre: Karl Kraus Budapesten. Ady Endre: Egy új író. Balint Aladár: A N. popera két hangversenye. Szerkesztőség és kiadóirovatal: IX., Lónyay utca 18. Előfizetési ár: Egy évre 24 kor. Fél-évre 12 kor. Egyes szám ára 1 kor. 20 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Mulatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóirovatal.

Több Zeitler-malmi rászvény eladó.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(234)

43. fejezet.

Kihallgatva, meglesve.

A komornyik oit hagyta állva, s kiment.

Derecskey Sándor szive sebesen lüktetett.

Soha életében nem volt még ilyen helyzetben.

A Derecskeyvel szemközt levő nagy szárnyas ajtó feltárult és Brandenburg gróf a terembe lépett.

— Ó az, igen! gondolta Sándor. Ez a vörös ember járt az éjszaka a Piroskáék kertjében.

Derecskey mélyen meghajlott.

— Mit kíván? kérdé a vörös gróf nagyuri hidegséggel.

— Szegfi ur küldött, felelte Derecskey s hangja kissé remegett. A nagyságos ur megértette velem, hogy követ akar lenni és Tarnay Piroskát nem veszi el tőlem.

— Ezt jól tette Szegfi ur, viszonza Korbay kurtán.

— Én viszont megígertem, hogy a képviselőválasztások alatt tőlem telhetőleg dolgozom a nép között, a nagyságos ur érdekében.

— Ez meg magától volt szép, barátom. De csak ezt megmondani küldötte őnt Szegfi ur?

— Nem egészen. Csak azt mondtam, emlitem meg összebékülésemet, mert a méltóságos gróf ur tanácsára mondtam le Tarnay Piroska kezéről.

— Hát még miért küldötte őnt?

Német terménynagykereskedő cég

elsőrangú szállítóképes
hagymaszállító céggel
óhajtt összeköttetésre lépni és ajánlatot kér

IGNATZ BÖHM

Höchst - Geinhausen
Frankfurt a. M.

I. rangú referenciák.

I. rangú referenciák.

AKI gyomorban szenved,
AKI szédülést, rosszulletet,
AKI hányási ingert érez,
AKI étvágyhiány, gtr-csökben szenved,

az tegyen kísérletet a Kárpáti féle

„NOVICUM”
gyomorcséppekkel.

Sok ezer köszönőlevél tanuskodik a Novicum háziszser áldásos hatásáról

Egy hálalevelet közlünk, hogy mindenki rögtön láthassa, mi a NOVICUM HAZISZER CSODAEREJE.

ORVOSI SZAKVÉLEMÉNY.

A Kárpáti féle Novicum-mal behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziszser nemcsak a gyomor különféle bajai ellen használható jó szerrel, hanem összetételénél fogva a vese működését is elősegíti, ami által a szervezetben keletkező egyéb zavaroknak is elejét veheti.

kovácsnán, 1909. aug. 6.

Dr. Zentay Dávid,
járás orvos.

Tisztelt Uram!

9 évig fájt a gyomrom, minden orvosságot megpróbáltam, egy sem segített. Mig egyszer az Ön Novicum gyomorcséppjeit megpróbálva, éreztem a jó hatását és azóta nem fáj a gyomrom, hála a jó istennek és köszönet Önnek. Most ismét kérek 6 üveg 2 koronást. Mége gyszer fogadja hálmat a jó Novicumért. Szeged, 1911. augusztus 24 én.

Tisztelője
Siha József,
hentes, Dobó-u. 37.

A NOVICUM háziszser kapható gyógyszerárakban 2 koronás, 1 kor. 20 f. és 60 f. üvegekben. Jó hatásért szavatol és ahol raktáron nem volna, oda 3 nagy, 5 közép v. 10 kis üveg gelők 22 fillérért BÉRMENVE szállít az egyedüli készítő:

Kárpáti József

Árkos-Sepsiszentgyörgy,
Kálvin-tér 6/a. sz.

Budapesten kapható:
Szabados Ödön „Hunnia”
gyógyszertárában, Erzsébet-
körtút 56. sz.

É R T E S I T É S.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT,
amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélcokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Serfőzde Részvény-Társaság főraktárosa.

Két jóforgalmu italmérési üzlet házzal együtt kedvező árban és kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni lehet Iritz Miksánál.

Fontos értesítés! Tisztelettel értesítjük a nb. közönséget, hogy illatszert és háztartási üzletünket a folytonosan emelkedő forgalom akadálytalan lebonyolítása céljából kénytelenek voltunk tetemesen megnagyob- bitva áthelyezni: **Budapest, VIII., Kőfaragó-u 7. sz. alá,** ahol ezentul mindennemű szakmánkba vágó igényeket továbbra is a legkifogástalanabbul elégíthetünk ki.

Figyelem! Tekintve, hogy reményünket i. t. vevőközönségünk b. pártfogásával minden tekintetben valóra váltotta, amit mi viszont méltóképen honorálni akarunk, elhatároztuk, hogy ezentul minden hónapban **egy ingyen bevásárlási napot rendezünk.** Ingyen nap feltételeit itt részletezni helyszüke miatt nem lehet, kőgyeskedjök erre vonatkozó részletes körlevelünket kérni, melyet a most megjelent 24 oldalas illatszert és háztartási értesítőnkkel együtt kívánatra bárhová ingyen és bérmentve megküldünk.
Címünk: **Parfumerie „H E Z” illatszertár és háztartási cikkek szaküzlete**
Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7. szám.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, dercét, magdarát, tengeri darát és kását, valamint

fűszereket a legolcsóbb napi árakon.

Detailelárusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károlyval szemben és a Takarékpénztár épületben levő üzletekben.

Vámörlés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Értesítés. A jó gyümölcsstermes folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat **2 K. 2-20 K., 2-40 K.** árban bocsátom forgalomba. **Iritz Sámuel özv. cég.**
A valódiságért a cég felelősséget vállal.

Kiadó hagymaföld

olcsó árban és kedvező fizetési feltételek. Szabadgyökérnek olcsóbb árban. **Joó Sándorral** Szunyog-utca 42. ujszám a
Értekezni lehet

Ha nyomtatványra van szüksége, rendelje meg a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában,

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áruai, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1	korona	98	fillér.
Női háló kabátok	1	”	98	”
Női háló ingek	1	”	98	”
Női nadrágok schiffonból	1	”	98	”
Női nadrágok pargetből	1	”	98	”
Diszes párnák	1	”	98	”
Schiffon alsók	1	”	98	”

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárukban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Megszahadulhat agondoktór!

ha egy szórakoztató hangszert hozat **WAGNER „HANGSZER-KIRÁLY”** tól Budapest, József-körút 15. (Telefon.)
Hegedű 16 darab felszereléssel 12 kor.
Fagot, billentyűkkel 16 korona.
Amerikai Gítar citera, kottákkal 16 kor.
Családi hangverseny harmonika 16 kor.
Mandolin vagy Gítár 16 korona.
Ébenfa fuvola 1. minőségű 16 korona.
A milanoi párisi és londoni kiállításon aranyérem és érdemkereszttel kitüntetve.

Javitási szakmühelyek!

Fényképes hangjegyzék ingyen!
Óvás! Ügyeljünk a „WAGNER” névre és 15-ös házszámra.

É R T E S I T É S. Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx
HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős **RUMOT** teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegedi-utca.

Jó és olcsó bor kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN **IRITZ SÁMUEL** özv. cégnél kapható.